

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ
У МІЖНАРОДНОГО ПРАВНИЧОГО ФОРУМУ

10 червня 2022 р.
Чернівці

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

**ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПУБЛІЧНЕ ВРЯДУВАННЯ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ
МАТЕРІАЛИ
У МІЖНАРОДНОГО ПРАВНИЧОГО ФОРУМУ**

10 червня 2022 року
м. Чернівці

Чернівці
Мехнодрук
2022

УДК [342.7:35](477)
ББК 67.9(4Укр)300,32 я43
П 68

Рекомендовано до друку Кафедрою публічного права
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Протокол № 11 від 7 червня 2022 р.

Редакційна колегія:

Ковбас І.В.	Голова ГО «Правничий Щит», д.ю.н., доц. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Бабін І.І.	Заступник голови ГО «Правничий Щит», к.ю.н., доц. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Ющик О.І.	к.ю.н., доц. кафедри кримінального права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Торончук І.Ж.	к.ю.н., доц. кафедри Європейського права та порівняльного правознавства юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Дрегіч Василе	професор факультету права та адміністративних наук, Університет Овідія в Констанці, Румунія
Крайній П.І.	Заступник голови ГО «Правничий Щит», ас. кафедри публічного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Права людини та публічне врядування в сучасних умовах :

П 68 Матеріали V Міжнародного правничого форуму, 10 червня 2022 р., м. Чернівці/ Уклад. І.В. Ковбас, І.І. Бабін, О.І. Ющик, І.Ж. Торончук, П.І. Крайній. Чернівці: Технодрук, 2022. 324 с.
ISBN 978-617-8034-4

Збірник містить матеріали доповідей учасників V Міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування в сучасних умовах».

Міжнародний форум присвячено проблемам правового регулювання прав людини та публічного врядування в сучасних умовах.

УДК [342.7:35](477)
ББК 67.9(4Укр)300,32 я43

Автори несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

© ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2022
© Ковбас І.В., Бабін І.І., 2022
© ЮФ КП, 2022
© ПВКФ «Технодрук», 2022

ISBN 978-617-8034-4

Продан Т.В.	
Індивідуальна профілактика як основа протидії злочинності.....	218
Стратій О.В.	
Важливість судового захисту прав та свобод людини в умовах правового режиму воєнного стану.....	220
Попович М.В.	
Діджиталізація кримінального судочинства в умовах режиму воєнного стану...	223

ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

Крайній П.І.	
Цивілізаційний підхід у науковому дослідженні громадських рад та їх адміністративно-правового статусу в Україні.....	227
Федорчук М.Д.	
Свобода пересування в умовах воєнного стану в Україні.....	229
Волкова Н.О.	
Особливості здійснення громадського контролю над станом атмосферного повітря в промислових містах України.....	232
Григорчак Ю.П.	
Аналіз зарубіжного законодавства у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.....	236
Ратушенко О.	
Застосування адміністративних стягнень до неповнолітніх осіб крізь призму дії принципу невідворотності відповідальності.....	238
Гавалешко П.С.	
Особливості реалізації права людини на апеляцію в умовах війни в Україні.....	240
Аверіна Є.А.	
Міжнародно-правові аспекти нотаріальної діяльності.....	242
Зелена Інга	
Нейтралітет та позаблоковий статус України: міжнародно-правові аспекти.....	245
Колбіна Н.Г.	
Поняття та особливості методів діяльності публічної адміністрації в сфері адміністративно-правового регулювання виробництва та обігу дитячого харчування.....	249
Грицьків А.	
Права людини та тероризм крізь призму застосування європейського ордеру на арешт.....	251
Куп'янська А.М.	
Аргументація окремої думки судді в процесі конституційного судового контролю.....	253
Волошина А.С.	
Порядок здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану.....	256
Мошковський А.О.	
Історія молодіжної політики в Україні.....	259
Руснак Л.В.	
Конституційний Суд України як орган забезпечення дотримання прав людини в Україні в умовах воєнного стану.....	262

характер дій терористів. Як свідчать результати дослідження, терористами стають, як правило, чоловіки молодого (до 30 років) або зрілого (від 30 до 50 років) віку, недостатньо освічені (лише 54,3% з них мали середню освіту), часто (близько 70%) які не мають постійного джерела доходів. Досить висока серед них частка колишніх спортсменів, а також в минулому військовослужбовців – учасників бойових дій при ліквідації міжнаціональних та інших конфліктів [7].

Підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, про те, що: 1) не існує універсального типу терориста; 2) можна лише говорити з певною часткою умовності про деякі категорії осіб, більшою мірою схильних до скоєння актів тероризму; 3) найчастіше вчиняють терористичні акти – представники кримінального середовища.

Список використаних джерел

1. Дьоменко С.В. Спирні питання визначення поняття «Особистість злочинця»
URL: <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwii tOunvb QAhUGVSwKHdf8DsQFggoMAI&url=http%3A%2F%2Fwww.apdp.in.ua%2Fv45%2F69.pdf>
2. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010
3. Назаркін М. В. Кримінологічна характеристика і попередження тероризму.
URL: <http://pravolib.pp.ua/kriminologicheskaya-harakteristika-lichnosti.html>
4. Дикаєв С. У. Тероризм: явище, причини, протидія. Приватна кримінологія. Відп. ред. Д. А. Шестаков. СПб, видавництво «Юридичний центр Прес», 2007. С. 271.
5. Белокуров Г. І. Мотиваційна спрямованість особистості терориста. Юридична психологія, 2008, №2. – С.32.
6. Кримінологічна характеристика, детермінанти та попередження тероризму
URL: <http://um.co.ua/3/3-6/3-68901.html>
7. Кримінологічна характеристика злочинності терористичного характеру. Особистість злочинця-терориста. URL: <http://um.co.ua/5/5-5/5-52190.html>

*Продан Т.В., к.ю.н, доц., доцентка
кафедри кримінального права
юридичного факультету ЧНУ
імені Юрія Федьковича*

Індивідуальна профілактика як основа протидії злочинності

Індивідуальна профілактика – це діяльність уповноважених органів з «індивідами», тобто окремими, конкретними особами, носіями неповторних особливостей особистості, що сформувалися у результаті обставин їх розвитку, життєдіяльності та виховання. Індивідуальна профілактика злочинності здійснюється у двох формах – безпосередній та ранній. Г.А. Аванесов зазначає, що: «виникає необхідність здійснення не тільки безпосередньої профілактики (коли об'єктом профілактичного впливу виступає особа, яка перебуває, умовно кажучи, у стані, наближеному до вчинення кримінального правопорушення), а й ранньої профілактики (тут об'єктом впливу є особистість, яка характеризується негативно, перебуває, однак, на стадії, умовно кажучи, ще віддаленій від вчинення кримінального правопорушення)» [1, с. 403].

Індивідуальну профілактику необхідно спрямовувати на особу, враховуючи обставини, умови, ситуації, що сприяють або полегшують вчинення кримінально

протиправних діянь. Так, вона полягає у безпосередньому впливі на особу, поведінка якої свідчить про можливість вчинення кримінального правопорушення, з метою забезпечення у неї правомірної поведінки шляхом зміни тих чи інших психологічних властивостей, спонукання особи до відмови від потенційно прийнятого рішення про вчинення кримінально протиправного діяння. Звідси випливає, що індивідуальна профілактика виконує роль соціального інструмента, метою якого є усунення або нейтралізація негативних внутрішніх ознак, коригування поведінки.

В.М. Бурлаков визначає механізм індивідуальної профілактики, використовуючи який можна виділити криміногенні вади особистості. Так, він зазначає, що такий процес проходить певні етапи: виявлення осіб, які підлягають індивідуальному профілактичному впливу; вивчення особистості та умов її перебування у соціальному середовищі; прогнозування протиправної поведінки та планування запобіжних заходів; реалізація даних заходів та контроль отриманих результатів; фіксація досягнутих цілей індивідуальної профілактики [2, с. 86-87]. Вказані вченим етапи, на нашу думку, є достатньо універсальними та виваженими, тому можуть бути застосовані по відношенню до будь-якого виду злочинності.

Комплекс заходів, що охоплює система індивідуальної профілактики злочинності не є алгоритмом дій, якого суворо потрібно дотримуватись. За допомогою програмного забезпечення потрібно створювати необхідні умови для вибору, з огляду на конкретні умови. Проте, свобода вибору є відносною, оскільки повинна бути обмежена рамками законності, нормативно-правовими актами, обов'язковим прокурорським наглядом та визначатися інтересами оптимального досягнення результату в конкретних умовах [4, с. 440]. Коли мова йде про обрання індивідуальних профілактичних засобів та заходів, мова не може йти про наявність певного загального алгоритму, оскільки кожна особа потребує свого підходу та тільки по відношенню до неї може будуватися послідовний план дій, який повинен піддаватись регулярному перегляду та корекції в залежності від їх дієвості або недієвості.

Взагалі, вибір заходів залежить від ступеня антисоціального мікросередовища, можливостей його перебудови у бажаному напрямку, інтенсивності впливу на особу. Однак, в будь-якому випадку ефективність індивідуальної профілактики залежить від своєчасності застосування превентивних заходів на якомога ранніх етапах соціальної занедбаності особи, коли вона ще тільки вчиняє аморальні діяння та правопорушення, що не мають кримінально протиправного характеру. Це найефективніший спосіб протидії конкретним кримінальним правопорушенням та злочинності в цілому.

Варто зазначити, що для вивчення кола тих осіб, які потребують індивідуальної профілактики, необхідно володіти в сукупності фактичними, правовими та кримінологічними підставами. Фактичні підстави – це реальна поведінка особи, в якій закладено потенційне кримінальне правопорушення. Правові підстави – низка норм чинного кримінального законодавства. Кримінологічні підстави – наявність певного рівня кількісних та якісних показників криміногенності особи, що дає змогу виділити з маси відповідної категорії осіб саме тих осіб, від яких із високим ступенем ймовірності варто очікувати вчинення кримінального правопорушення.

Кримінологічна наука виокремлює три методи індивідуальної профілактики злочинності: метод переконання; метод допомоги та метод санкції (примусу) [3, с. 50].

Метод переконання полягає у роз'ясненні особі, стосовно якої необхідна ця

профілактика, щодо неприпустимості кримінально протиправних поглядів на життя та сприяє формуванню позитивного світосприйняття. Даний метод є досить актуальним під час ранньої профілактики, коли особа ще перебуває на певному роздоріжжі: утриматися від кримінально протиправного шляху чи навпаки ступити на цей шлях. Такий метод зазвичай реалізовується через проведення певних семінарів, практик, бесід.

Що стосується методу переконання, то він характеризується використанням різноманітних засобів психологічного впливу на підсвідомість особи. Метою даного методу є домогтися встановлення довіри з боку особи, стосовно якої здійснюється профілактика. За наявності довірчих стосунків особа зможе відкритися та поділитися тим, що її турбує. Це, в свою чергу, буде сприяти дієвій допомозі та правильному підходу до застосування профілактичних заходів особою або органом, уповноваженим на проведення індивідуальної профілактики.

Варто підкреслити, що такий метод, як метод примусу, на сьогоднішній день є найбільш поширеним у нашому суспільстві. Цей метод конкретизується залежно від того, яке конкретне кримінально протиправне діяння вчинила особа.

Таким чином, індивідуальна профілактика слугує певним ядром протидії злочинності. Неодмінною умовою дієвості індивідуальної профілактики є ретельне вивчення особи щодо якої спрямовується профілактика або корекція. Індивідуальна профілактика повинна здійснюватися на основі індивідуальних психологічних особливостей кожної особи. Саме за допомогою психологічної діагностики можна достовірно встановити кількісно-якісні показники криміногенної поведінки особи.

Список використаних джерел

1. Аванесов Г.А. Криминология. М.: Академия МВД СССР. 1984. 500 с.
2. Бурлаков В.Н. Криминогенная личность и индивидуальное предупреждение преступлений: проблемы моделирования. СПб., 1998. 184 с.
3. Гладкова Є.О. Теоретичні та прикладні аспекти тактики протидії злочинності. Правоохоронна функція держави: теоретико-методологічні та історико-правові проблеми: тези доп. круглого столу. Харків, 2017. С. 48-52.
4. Профілактика злочинів : підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, О.Ф. Гіда та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі. Київ : Атіка, 2011. 720 с.

*Стратій О.В., к.ю.н., асистент
кафедри кримінального права
юридичного факультету ЧНУ
імені Юрія Федьковича*

Важливість судового захисту прав та свобод людини в умовах правового режиму воєнного стану

В умовах, коли в нашій державі запроваджено воєнний стан, органи кримінальної юстиції все одно повинні здійснювати правосуддя, з урахуванням не тільки принципу невідворотності покарання, але й безумовним забезпеченням прав та свобод людини, яка постає перед судом, в різних процесуальних статусах, як того вимагає Конституція України, Кримінальний процесуальний кодекс України та практика Європейського суду з прав людини.

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» суди, органи та установи системи правосуддя зобов'язані діяти виключно на підставах, у